

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาลักษณะงานของผู้ตรวจการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยการวิเคราะห์งาน นำมาสร้างแบบพรรณนา ลักษณะงานของผู้ตรวจการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1.1 กลุ่มที่ 1 เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการพยาบาลปฏิบัติงานในทุกงานการพยาบาลของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้วมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

1.2 กลุ่มที่ 2 ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล รองหัวหน้าฝ่าย หัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วย

2. กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 ตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ผู้ตรวจการพยาบาลฯ งานการพยาบาล ของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยแล้วที่ปฏิบัติราชการอยู่ในระหว่างเดือน มกราคม 2538 - มกราคม 2539 ยกเว้นผู้ลาศึกษาต่อ จำนวน 23 คน จากประชากร 25 คน

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามงานการพยาบาลผู้ป่วยต่าง ๆ

งานการพยาบาล	ขนาดตัวอย่าง
1. งานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์	2
2. งานการพยาบาลผู้ป่วยออร์โทปิดิกส์	1
3. งานการพยาบาลผู้ป่วยสูตินรีเวชวิทยา	3
4. งานการพยาบาลผู้ป่วยทั่วไป	3
5. งานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์	2
6. งานการพยาบาลผู้ป่วยกุมารเวชศาสตร์	3
7. งานการพยาบาลผู้ป่วยพิเศษ	2
8. งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและฉุกเฉิน	4
9. งานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดและพักฟื้น	3
รวม	23

2.2 ตัวอย่างกลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารของฝ่ายการพยาบาล ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล รองหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และหัวหน้างานการพยาบาล 9 งานการพยาบาล รวม 11 คน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ระหว่างเดือนมกราคม 2538 ถึงเดือนมกราคม 2539

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย เครื่องมือ 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ให้ตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ตอบ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล คุณสมบัติเฉพาะบุคคล

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ตรวจการพยาบาล

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้ตรวจการพยาบาล

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบพรรณนาลักษณะงานฉบับร่างที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ 1 ให้ตัวอย่างกลุ่มที่ 2 ตอบ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำความคิดเหล่านั้นมากำหนดเป็นแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาสถานการณ์จริงจากประสบการณ์และรายละเอียดต่าง ๆ ของการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ตรวจการพยาบาล เพื่อรวบรวมกิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้จริง และเพื่อจำแนกประเภทกิจกรรมตามบทบาทของผู้ตรวจการพยาบาลในการสร้างเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือ

การหาความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลจำนวน 10 ท่าน ทั้งในและนอกสถาบัน โดยกำหนดให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา บริหารการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการพยาบาลจำนวน 5 ท่าน เพื่อให้พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงโดยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่านขึ้นไป เป็นการยอมรับความตรงของเนื้อหา (Lynn, M.R., 1986)

การหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำเครื่องมือส่วนที่ 2 ของชุดที่ 1 ผู้วิจัยทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ตรวจการพยาบาลโรงพยาบาลศรีนครินทร์จังหวัดขอนแก่น จำนวน 7 ท่าน และผู้ตรวจการพยาบาลสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา จำนวน 8 ท่าน มาหาค่าความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson, KR-21) ถือเกณฑ์ที่ค่า 0.7 ขึ้นไป หมายถึง การยอมรับเครื่องมือมีค่าความเที่ยง

ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.75 จึงยอมรับว่าเครื่องมือมีความเที่ยง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ถึงคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่างแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนัดสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พร้อมข้อเสนอแนะและเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยสัมภาษณ์ปัญหาและอุปสรรคด้วยตนเองตามที่กลุ่มตัวอย่างนัด ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละประมาณ 30 นาที จนครบจำนวน 23 คน
3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาจัดหมวดหมู่หาค่าความถี่ของปัญหาอุปสรรค นำผลมาสร้างแบบพรรณนาลักษณะงานฉบับร่าง
4. นำแบบพรรณนาลักษณะงานฉบับร่างมาทำแบบสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 ถึงความเห็นด้วยกับลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งผู้ตรวจการพยาบาล
5. นำแบบพรรณนาลักษณะงานฉบับร่างมาแก้ไขตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 แล้วนำมาสร้างเป็นแบบพรรณนาลักษณะงานฉบับผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งและกิจกรรมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการพยาบาล วิเคราะห์เป็นความถี่และร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะ ใช้การจัดหมวดหมู่และหาค่าความถี่ นำมาสร้างเป็นแบบพรรณนาลักษณะงาน (Polit & Hungler, 1991)